

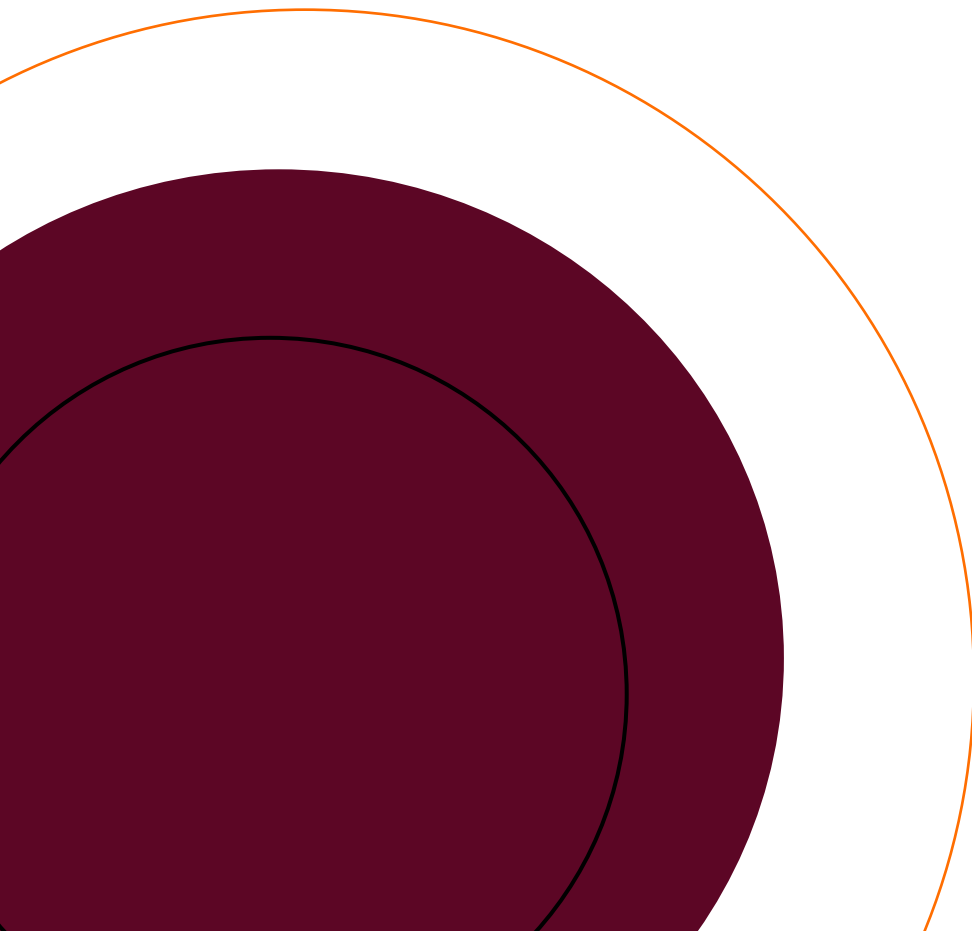
Número 21

01/12/2015

L' Alcúdia

Cultural

L'Alcúdia Cultural

El nostre butlletí

Amb la fi de l'any 2015 ben a prop, a l'Alcúdia deixarem arrere molts esdeveniments i vivències especials.

Justament per això, aquest butlletí té un gran interès ja que arreplega tot el que ha tingut a veure amb el nostre jaciment i ho recupera per al futur. És i serà un homenatge a moltes grans personalitats, però avui recordem especialment Pere Ibarra atès que gràcies a les famoses efemèrides va aconseguir que el seu poble tinguera consciència de la seua pròpia història.

Amb la mateixa intenció, aquest butlletí conté en les seues pàgines finals un especial que reuneix totes les iniciatives i projectes en els quals ha treballat l'àrea d'Arqueologia i Catalogació de l'Alcúdia.

Mostrarem també la pròxima destinació de l'exposició "La presència del passat" que homenatjava aquells que més valor han aportat al jaciment. Aquestes i altres notetats us esperen en les pàgines següents.

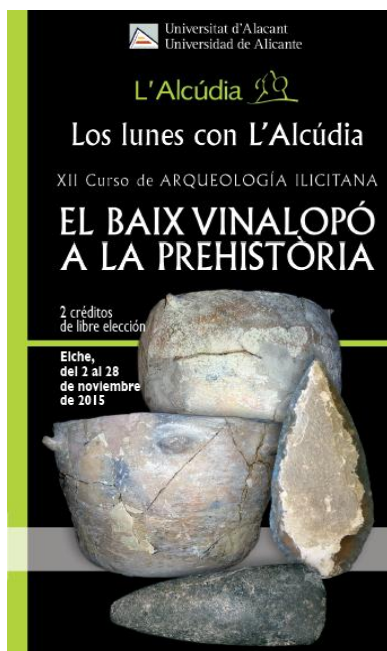

Contingut:

El nostre butlletí	2	L'Alcúdia en el MAHE	9
Així van concloure els Dilluns amb L'Alcúdia	4	Efemèrides	10
La presència de L'Alcúdia en el Centre de Congressos	5	IV Jornades d'Arqueologia de la Comunitat Valenciana	10
Asadila: L'Obelisc d'Augusto	6	Programa d'esdeveniments	11
Pinzellades d'Història	7	Especial. Resum anual d'activitats. Àrea de Arqueologia –Catalogació	12-16
Noves incorporacions en L'Alcúdia	8	Arriba el Nadal	17

L'Alcúdia Cultural

Així van concloure els Dilluns amb L'Alcúdia

El passat 28 de novembre aquest curs sobre patrimoni il·licità va arribar al final.

Després de quatre dilluns de sessions teòriques i un dissabte de visita als jaciments de Caramoro I (Elx) i Penya Negra (Crevillent) i al MAHE, van concloure les jornades sobre Prehistòria.

Un any més els assistents, estudiants i entusiastes de la ciutat van acudir fins al Centre de Congressos d'Elx per a participar en aquests cursos que giraren al voltant de l'evolució del paisatge, les pràctiques funeràries, el bronze, els mètodes d'estudi i altres novetats sobre aquest període històric en el nostre entorn.

A tots els ponents de les xarrades, volem agrair-los la seua presència i bona disposició envers l'Alcúdia. Hi van ser Carles Ferrer (Diputació de València), Sebastián Pérez (C.S.I.C.), Antonio Guilabert (MARQ), Jorge Soler (MARQ), Gabriel García (UA), Eduardo López (ALEBUS), Palmira Torregrosa (ALEBUS), Virginia Barciela (ALEBUS), Sergio Martínez (UA), Juan Antonio López (MARQ), Pablo García i Alberto Lorrio (UA).

Malgrat que s'han tancat ja els cursos sobre patrimoni, la temàtica sobre Prehistòria segueix fins a la pròxima edició de cinefòrum que també tindrà lloc els dilluns, però ja en el nostre Centre d'Interpretació.

L'Alcúdia Cultural

La presència de L'Alcúdia en el Centre de Congressos

Després de la bona recepció de l'exposició fotogràfica "La Presència del Passat" a l'Alcúdia, aquesta es traslladarà al Centre de Congressos a partir del 18 de desembre.

Aquest projecte mostrarà al centre d'Elx els fotomuntatges realitzats a partir de materials arqueològics de la Fundació i fotografies de personatges històrics fonamentals per al nostre jaciment.

A més, el dia de la inauguració s'oferirà al Centre de Congressos una taula redona que versarà sobre la relació entre la història, l'art i la cultura. Hi assistiran els ponents Alejandro Ramos (director de l'Alcúdia), Nora P., Pilar Vivent i Antonio Pons, persones que porten molt temps relacionades amb aquests àmbits.

L'Alcúdia Cultural

Asadila: L'Obelisc d'Augusto

L'associació Asadila va reprendre el passat 15 de novembre les xarrades arqueològiques a l'Alcúdia amb la presència de Pepe Toni Pérez, associat d'Asadila, i de l'Associació Il·licitana d'Astronomia).

Pérez va oferir la ponència sobre l'obelisc d'August assentat en el Camp de Mart de Roma. La directriu principal de la xarrada se centrava a descobrir les dues teories sobre aquest obelisc, sobre si es tracta d'un rellotge solar o d'una línia meridiana. Aquesta xarrada es va presentar mitjançant textos antics i arguments que defensen ambdues teories.

Durant tot el matí es va exposar aquest tema que va interessar molt als assistents d'Asadila, que cada dia creix en nombre d'associats.

L'Alcúdia Cultural

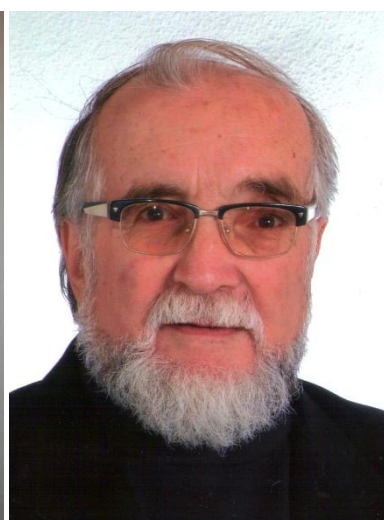
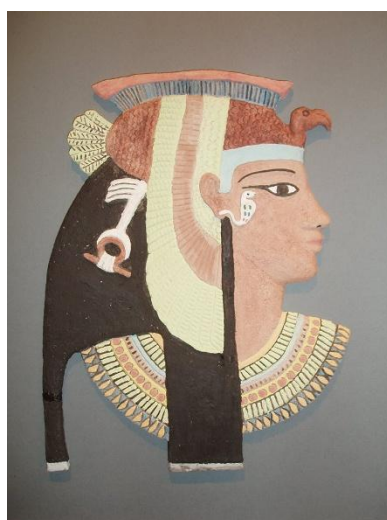
Pinzellades d'Història

A partir de mitjans de desembre s'exposarà al Centre d'Interpretació de l'Alcúdia l'obra de José Rodríguez Ferreiro.

Aquest artista, a través de la mostra de les seues ceràmiques, ens traslladarà a l'Antiguitat a partir de reproduccions. Amb això es pretén seguir un recorregut des de Mesopotàmia fins a l'Antiga Roma per a conèixer-ne les cultures, creences i costums.

A més, per a aquesta exposició l'autor va crear diferents peces que són part de l'Alcúdia. Es tracta, per exemple, del Tors del Guerrer o de la Dama d'Elx.

Ens veiem en la inauguració d'aquesta nova obra que es presenta a l'Alcúdia el pròxim dia 13 de desembre a les 12.00h al Centre d'Interpretació.

L'Alcúdia Cultural

Noves incorporacions en L'Alcúdia

Després dels cursos d'estiu sobre Arqueologia és habitual que els seus participants passen a formar part de l'equip de col·laboradors d'Ilici -UPA.

Això mateix és el que podem afirmar amb la nova incorporació de Mari Simón, estudiant d'Història de la UNED. Ella va compartir amb nosaltres l'II Curs pràctic d'Arqueologia i ha decidit de tornar-hi per a seguir formant-se a l'Alcúdia.

En el nostre jaciment, Simón porta a cap treballs per a iniciar-se en la recerca arqueològica a través de l'estudi de les termes occidentals localitzades a l'Alcúdia.

Una altra de les incorporacions a l'equip és la de Fani Antón com a alumna en pràctiques de la Universitat d'Alacant, on estudia la carrera d'Humanitats.

Fani està creant una unitat didàctica sobre la sala Spania (època visigoda) del Museu Monogràfic. A més, ambdues estudiantants estan treballant amb l'equip de col·laboradors per a concloure l'excavació de les termes que es du a terme els dimecres i divendres sota la direcció de Mercedes Tendero.

L'Alcúdia Cultural

L'Alcúdia en el MAHE

A més dels treballs d'excavació, laboratori i catalogació, els nostres companys d'Ilici-UPA tenen una nova via de col·laboració amb l'Alcúdia.

El pròxim mes de gener s'inaugurarà en el MAHE una exposició sobre el treball d'excavació que es du a terme en el nostre jaciment. Més concretament, la mostra se centrarà en la labor arqueològica desenvolupada en 10D (zona del culte al cap tallat).

Aquesta exposició mostrarà el mètode d'excavació, les eines que s'hi utilitzen i alguns materials trobats en la zona. També hi haurà quaderns i altres documents d'especial interès per a conèixer l'àrea excavada tant en el moment present com en les dues excavacions dutes a terme per Alejandro Ramos Folqués durant el segle passat.

Es tractarà, doncs, d'un recorregut complet per la història i l'evolució de 10D en la seua etapa com a zona arqueològica.

L'Alcúdia Cultural

Efemèrides

Durant aquest mes de desembre són tres els aniversaris que festejarem.

El nostre Patró Diego Quiles i els treballadors Jaime Martínez i Ainhoa Guilló celebraran els seus aniversaris en un mes ple de dies festius per a reunir-se en família.

A ells, L'Alcúdia els desitja un feliç aniversari.

IV Jornades d'Arqueologia de la Comunitat Valenciana

Un altre any més tindran lloc les Jornades d'Arqueologia de la Comunitat Valenciana per a compartir i difondre totes les novetats que s'han desenvolupat entorn del nostre patrimoni.

Com veiem en el cartell, els dies 11, 12 i 13 de desembre les Jornades seran a Castelló.

Qualsevol altra informació la podreu trobar en l'adreça de correu electrònic que trobem en la imatge.

IV JORNADES D'ARQUEOLOGIA DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Investigació, conservació i difusió del Patrimoni Cultural
(Castelló, 11-13 desembre 2015)

11 i 12 desembre: Saló d'Actes del Museu de Belles Arts de Castelló
13 desembre: Excursió per Castelló de la Plana

Inscripció i informació: jornadesarqueologiav@gmail.com

Organitza:

Secció d'Arqueologia
DOL València i Castelló

Secció d'Arqueologia
DOL Alacant

Col·labora:

MUSEU
de Belles Arts de Castelló

GENERALITAT
VALENCIANA
CULTURA I ARTS
Castelló

L'Alcúdia Cultural

Programa d'esdeveniments

Decembre 2015

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
	1	2	3	4	5	6 Dia de la Constitució Espanyola
7	8 Inmaculada Concepció	9	10 Dia dels Drets Humans	11	12	13 Inauguració "Pinceladas de Historia" en L'Alcúdia. 12:00h
14	15	16	17	18 Inauguració "La Presencia del Pasado" en el Centre de Congressos	19	20
21	22	23	24	25 ¡ Bon Nadal !	26	27
28	29 Festivitat Vinguda de la Verge (E1x)	30	31			

L'Alcúdia Cultural

Especial

RESUM ANUAL D'ACTIVITATS ÀREA D'ARQUEOLOGIA - CATALOGACIÓ

Mercedes Tendero y Ana Ronda

Des de l'Àrea d'Arqueologia-Catalogación de la Fundació L'Alcúdia volem tancar aquest fructífer any 2015, en el qual hem vist publicats quatre treballs científics i estan en premsa tres més –a més d'impartir més de sis conferències–, fent una reflexió compartida que, en certa manera, servisca de fermall a uns mesos d'intens treball i grans avanços, tant en la recerca com en el treball de conservació i gestió que emprenem cada dia, i així poder compartir-ho amb tots els nostres lectors. D'aquesta forma, volem fer-los partícips dels avanços, dels projectes iniciats i dels finalitzats, desitjant, com sempre, que el nostre treball servisca per a ampliar els coneixements que tenim sobre el nostre passat i, al mateix temps, col·laborar en la seua difusió i salvaguarda.

En el mes de juliol duem a terme el projecte d'excavació de la natatio de les Termes Occidentals d'Ilici. Aquesta excavació va comptar amb la presència d'alguns dels alumnes de pràctiques externes de la Universitat d'Alacant que van realitzar el seu complement formatiu amb nosaltres durant el curs acadèmic, a més dels nostres ja experts col·laboradors del grup *Ilici-UPA*. que, fidels a la nostra cita estival, van participar en aquesta 77ª campanya d'arqueologia de camp a L'Alcúdia. Cap a meitat de la campanya, l'excavació va coincidir amb l'II Curs d'Arqueologia Pràctica que la Universitat d'Alacant projecta en la nostra Fundació, dins dels Cursos d'Estiu Rafael Altamira que, com en la passada edició, de nou ha comptat amb l'ajuda econòmica que proporciona CajaMurcia. A aquest curs van assistir més de trenta alumnes, que sumats als col·laboradors, van formar un nodrit grup de quasi cinquanta persones. Des d'aquestes línies, volem agrair a tots el seu entusiasme i participació i, de forma molt especial als col·laboradors, que aportaron al curs la seua experiència i compromís amb nosaltres, facilitant enormement les tasques docents i col·laborant en la coordinació dels grups de treball.

L'Alcúdia Cultural

Especial

RESUM ANUAL D'ACTIVITATS ÀREA D'ARQUEOLOGIA - CATALOGACIÓ

Mercedes Tendero y Ana Ronda

La labor arqueològica posterior a l'excavació de camp suposa un volum de treball extraordinari, afavorit per la dilatada ocupació de l'antiga Ilici que ens ha deixat un registre material d'incalculable valor, tant en nombre com en excel·lència. Aquest important registre de materials de diferent naturalesa –ceràmiques, ossos, metalls, vidres, elements arquitectònics, mostres de sediments, etc.–, exigeix una coordinació entre el treball de laboratori i el de camp, així com el suport de col·laboradors i personal especialitzat que, a més, realitzen amb nosaltres els seus propis projectes de recerca o de perfeccionament curricular.

En les nostres instal·lacions, algunes d'elles visibles des de la sala Hispània del Museu de L'Alcúdia, realitzem tallers d'arqueologia pràctica on es cataloguen, estudien, inventarien, fotografien, dibuixen i es digitalitzen tots els continguts, tant materials com a documentals, que l'excavació estival proporciona. En aquestes tasques participen actualment estudiants i egressats de la Universitat d'Alacant, de la Universitat d'Almeria i de la UNED d'Elx. Ells són: Susana Soler, José Antonio Cañadilla, Estefanía Moreno, Aitor Ayala, Ángel Jaén, Paco Rives, Alejandro Fuentes, Desirée Manzanera, Rafael Baeza, Daniel Azorín, Aroa Miralles, Alejandro Tirat, Lidia Egea, Eva Gómez, Amalia Fernández, Lydia García, Belén Samper, Ezequiel Cano, Vicente Pérez, Lorena Morillas, Noemí González i Ezequiel Pastor. A més, s'està elaborant un aixecament planimètric general de tot el jaciment arqueològic en el qual comptem amb la inestimable participació del professor José Navarro Pedreño, del departament de Ciències Ambientals / Grup d'Edafologia Ambiental de la Universitat Miguel Hernández d'Elx, amb el qual realitzant diferents seccions de treball que oferiran prompte nous resultats científics.

En el jaciment arqueològic, i de forma paral·lela al treball de laboratori, hem iniciat un Catàleg General d'Estructures Arqueològiques que servirà per a confeccionar una base de dades sobre cadascun dels murs, bancs, llindars, etc. que es troben en les zones excavades del jaciment. Cadascuna d'aquestes estructures s'ha etiquetat amb el nom del sector en el qual es troba, seguit d'un codi numèric que permet identificar-la i localitzar-la. Cada estructura tindrà una fitxa individualitzada en la qual es registraran les seues característiques, composició, identificació, estat de conservació, fotografies, etc. per a poder portar un seguiment de la mateixa tant des del plànol arqueològic com a bibliogràfic, d'anàlisi o de restauració.

L'Alcúdia Cultural

Especial

RESUM ANUAL D'ACTIVITATS ÀREA D'ARQUEOLOGIA - CATALOGACIÓ

Mercedes Tendero y Ana Ronda

En aquesta línia, també s'està realitzant un corpus general de fotografies, tant de les estructures visitables, dels materials arqueològics, com del jaciment arqueològic i dels seus Museus. Aquestes imatges, algunes d'elles cedides a la Fundació pel seu autor, Paco Rives, suposen un suport visual al que se sumen vídeos de caràcter docent. Aquest notable volum fotogràfic ens ha permès disposar de diferents carpetes documentals per a ampliar la informació que oferim de forma gràfica a investigadors o a personal interessat a L'Alcúdia.

Una part dels documents que alberga la Fundació està composta per un important llegat, cedit per Rafael Ramos Fernández, que va pertànyer a Alejandro Ramos Folqués. Entre els documents manuscrits i els diaris d'excavació, s'han ordenat retallades de premsa, negativós fotogràfics i la seua correspondència. Aquests documents són la base científica per a futurs i interessants projectes que aportaran noves llums a la història d'Ilici.

Però, a més dels treballs propis de les nostres àrees arqueològiques, en aquest 2015 hem pogut col·laborar activament en l'edició d'un cuadernillo didàctic que sorgeix del treball realitzat per una de les alumnes de la Universitat de València que va formalitzar la seua practicum amb nosaltres. Com a estudiant d'Història de l'Art, Marina Agulló Jiménez va plantejar un projecte sobre l'art ibèric representat en els gots ceràmics procedents dels tallers il·licitans que es conserven en el Museu de L'Alcúdia. Vam proposar a Marina Agulló elaborar un quadern didàctic enfocat als escolars dels primers cicles de primària, utilitzant per a açò les representacions pintades en les ceràmiques com a fil conductor per a parlar sobre les creences, els usos, els costums i la vida quotidiana dels iberos. Així va nàixer aquest cuadernillo, editat gràcies al finançament del Rotary Clud Ilice i del Rotary Clud d'Elx, treball que avui és una carta de presentació curricular per a la seua autora i un pont de contacte entre la Fundació i els nombrosos col·legis que anualment visiten les nostres instal·lacions.

Carátula del Cuadernillo Didàctic sobre la cultura ibèrica a partir de la iconografia dels gots.

L'Alcúdia Cultural

Especial

RESUM ANUAL D'ACTIVITATS ÀREA D'ARQUEOLOGIA - CATALOGACIÓ

Mercedes Tendero y Ana Ronda

Una altra de les col·laboracions que hem tingut enguany ha fet possible la traducció dels continguts del Museu de l'Alcúdia a diversos idiomes. Els cartells inclosos en l'itinerari de les sales es van plan-tejar, des de la seua inauguració, en castellà, valencià i anglès. Creiem d'especial interès oferir als nostres turistes i visitants un ventall més ampli d'idiomes, motiu pel qual contactàrem amb altres dues col·laboradores, Mª Jesús Cazorla i Katerina Krasnova, que van traduir els continguts a l'italià, al portuguès i al rus. Des d'ací, el nostre agraïment per la seua desinteressada col·laboració per a ampliar les fronteres del nostre compromís amb la cultura patrimonial que alberguem.

Els textos explicatius de les sales del Museu han sigut traduïts, a més de castellà, anglès i valencià, a altres idiomes, com a rus, italià i portuguès.

Per a completar els continguts que el Museu propicia als visitants, enguany hem elaborat un tríptic que sota el títol de "Suggeriments per a la seua visita", pretén oferir un suport al recorregut per les sales. Aquest tríptic, d'edició pròpia i textos molt senzills, suposen una guia atractiva i ràpida perquè els turistes compren-guen el sentit de la mostra arqueològica que s'exposa en el Museu. Van participar activament en la seua elaboració les alumnes de pràctiques externes de les Universitat d'Alacant Aroa Miralles i Belén Samper.

Caràtula del tríptic "Suggeriments per a la seua visita".

Amb Adrián Santamaría i Patricia Andújar, alumnes de pràctiques externes de la Universitat d'Alacant, duem a terme un informe d'incidències sobre els cartells exteriors del jaciment. Aquest informe va servir per a iniciar un projecte d'arranjaments provisionals en els cartells més deteriorats i incidir en la necessitat d'una posada al dia dels continguts i estat de conservació, punt en el qual un altre dels alumnes en pràctiques, Juan José Rodríguez, hi va col·laborar acti-vament. D'aquesta forma, esperem poder canviar en un període de temps prudent alguns dels cartells exteriors i actualitzar així els continguts que les noves excavacions i les recents investi-gacions ens ofereixen.

L'Alcúdia Cultural

Especial

RESUM ANUAL D'ACTIVITATS ÀREA D'ARQUEOLOGIA - CATALOGACIÓ

Mercedes Tendero y Ana Ronda

Alguns dels nostres col·laboradors i alumnes en pràctiques que van participar en les tasques de recerca, catalogació i inventari durant el curs acadèmic 2014/2015.

I, finalment, gràcies a la col·laboració d'Elena Ortega, hem continuat la recopilació i etiquetatge dels llibres que, per donacions o intercanvi, rebem en la Fundació l'Alcúdia. Són moltes les institucions que participen en la gènesi i desenvolupament de la nostra biblioteca, fins i tot persones afins a aquesta Fundació que periòdicament ens donen part dels seus fons personals. Atès el volum i la qualitat de les donacions realitzades per Terry Bromley, veí de la Marina, des d'ací volem expressar-li la nostra gratitud més sincera.

La col·laboració de totes aquestes persones, l'entusiasme i el compromís setmanal amb nosaltres, fan possible que la Fundació pugui seguir oferint, dia rere dia, dades noves i projectes futurs que abonen el coneixement sobre el patrimoni il·licità, cosa que ens projecta cap a un futur en el qual l'Alcúdia és ja una mica més que un jaciment arqueològic visitable, amb un Centre d'Interpretació i un Museu. Avui, des d'Illici ajudem a la formació de futurs historiadors, arqueòlegs i, en definitiva, investigadors, en un ambient tranquil i familiar que fa molt més agradable el fred de l'hivern i les temperatures elevadíssimes de l'estiu. A tots, moltes gràcies i, com sempre, us esperem en 2016 per a seguir amb un nou any d'il·lusions i arqueologia.

Anna y Mercedes

L'Alcúdia Cultural

Arriba el Nadal

**L'Alcúdia us desitja
Bon Nadal i els nostres
millors desitjos per al**

L'Alcúdia

Cultural

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

Ayuntamiento de **Elche**

DIPUTACIÓN
DE ALICANTE

UNIVERSITAS
Miguel Hernández
de Elche

**FUNDACIÓ UNIVERSITÀRIA
L'ALCÚDIA**

Carretera de Dolores Km 1´5
03290, Elche

Tlfo. 966 61 15 06

Redacció: Ainhoa Guilló
Direcció: Diego Peña